

Αθήνα 7/11/2013
Αρ. πρωτ: οικ. 36643/Δ10.110

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 10110 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 2131516369
Πληροφορίες: Σαντοριναίος Ιωάννης
Fax: 2103214310
e-mail: isantorinaios@ypakp.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Θέμα: Υποχρέωση λήψης μέτρων ασφάλειας και υγείας στην εργασία και σύνταξης γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου σε φορτοεκφορτωτικές εργασίες.

Μετά από ερωτήματα υπηρεσιών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ:

1. Κατά την έννοια του άρθρου 3, παρ. 1, περ. β' του «ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) όπως αυτός κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (ΦΕΚ Α' 84), νοείται ως εργοδότης: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο και έχει την ευθύνη για την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση.
2. Κατά την έννοια του άρθρου 3, παρ. 1, περ. ε' του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., νοείται ως τόπος εργασίας: κάθε χώρος όπου βρίσκονται ή μεταβαίνουν οι εργαζόμενοι εξαιτίας της εργασίας τους και που είναι κάτω από τον έλεγχο του εργοδότη.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 43, παρ. 1, περ. α' του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται από τους τεχνικό ασφάλειας, ιατρό εργασίας, Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.) ή Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στους ανωτέρω ο εργοδότης οφείλει να παρέχει κάθε βοήθεια σε μέσα και προσωπικό για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού.
4. Με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3919/2011 «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελματών» (ΦΕΚ Α' 32) όπως το εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 παρ. 16 του ν. 4038/2012 «Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής

στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α' 14), προβλέπεται η κατάργηση περιορισμών που υπάρχουν στην ισχύουσα νομοθεσία, οι οποίοι αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγέλμάτων. Ως τέτοιοι περιορισμοί νοούνται αυτοί που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του παραπάνω νόμου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, μετά τις 2-7-2011, παύει να ισχύει η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος του φορτοεκφορτωτή.

Τέλος, σύμφωνα με το εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3919/2011, διατάξεις νόμων, κανονιστικές πράξεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι που αντιβαίνουν στα προβλεπόμενα στα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού, καταργούνται.

5. Σε κάθε όμως περίπτωση, το καθεστώς απασχόλησης των φορτοεκφορτωτών ρυθμίζεται από ειδικές διατάξεις όπως ενδεικτικά φαίνεται παρακάτω:

www.sale.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΦΕΚ
Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016	ν. 4093/2012	222/A/12-11-2012
Εγκύκλιος «Εφαρμογή των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 3919/2011 (ΦΕΚ 32 Α') και του άρθρου 1 παρ. 16 του ν. 4038/2012 (ΦΕΚ 14 Α')»	Εγκύκλιος 3643/249/28.2.2012 [αφορά τα άρθρα 1, 2 και 3 του ν. 3919/2011 και το άρθρο 1 παρ. 16 του ν. 4038/2012]	28/2/2012
Προϋποθέσεις και Διαδικασία Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης Φορτοεκφορτωτών Ξηράς - Λιμένος	κ.υ.α. 9296/300/1.4.2013	749/B/1 -4-2013
Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνικής Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	ν. 4144/2013	88/A/18-4-2013
Ειδικά θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των διαδικασιών ελέγχου, του τύπου και του περιεχομένου των εντύπων και οδηγιών ενημέρωσης του ΣΕΠΕ και της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας για τις Φορτοεκφορτωτικές Εργασίες	υ.α. 15077/1912/15.5.2013	1193/B/15-5-2013
Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών - καθορισμός δικαιολογητικών για την άσκηση του επαγγέλματος του Φορτοεκφορτωτή Ξηράς και λιμένος	κ.υ.α. 14366/416/9.5.2013	1110/B/9-5-2013
Γενικός Ενιαίος Κανονισμός Εργασίας Διεξαγωγής των Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών Λιμένος	κ.υ.α. 15107/437/15.5.2013	1230/B/21 -5-2013
Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών - καθορισμός δικαιολογητικών για την άσκηση του επαγγέλματος του Φορτοεκφορτωτή Ξηράς και λιμένος	κ.υ.α. 27953/1745/26.8.2013	2122/B/28-8-2013

6. Από το άρθρο 3 παρ. 1 της υ.α. 15077/1912/15.5.2013 «Ειδικά θέματα οργάνωσης

και λειτουργίας των διαδικασιών ελέγχου, του τύπου και του περιεχομένου των εντύπων και οδηγιών ενημέρωσης του Σ.ΕΠ.Ε. και της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας για τις Φορτοεκφορτωτικές Εργασίες» (ΦΕΚ Β' 1193) προκύπτει ότι:

«1. Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παραβάσεων της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, είναι οι καθοριζόμενες στα άρθρα 71 και 72 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ν. 3850/2010), όπως ισχύει κάθε φορά και επιβάλλονται στους αρμοδίους για την ανάθεση του έργου φορτοεκφόρτωσης, στους φορτοπαραλήπτες, στους κυρίους των προς διακίνηση εμπορευμάτων και ειδών και κάθε εξουσιοδοτημένος για την ανάθεση του έργου της φορτοεκφόρτωσης.»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ:

Οι λιμενεργάτες (φορτοεκφορτωτές) στη χώρα μας μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες:

Απασχολούμενους στα μεγαλύτερα λιμάνια:

Σ' εκείνους που απασχολούνται στα μεγαλύτερα λιμάνια και είναι εργαζόμενοι μισθωτοί στις επιχειρήσεις (Οργανισμούς - εργοδότες) που διαχειρίζονται τα θέματα κάθε λιμανιού. Στην περίπτωση αυτή για τους λιμενεργάτες ισχύουν όλες οι διατάξεις για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία όπως και για όλους τους άλλους εργαζομένους στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Επομένως σε αυτή την περίπτωση την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου την κάνουν οι επιχειρήσεις (Οργανισμοί - εργοδότες) που διαχειρίζονται τα θέματα του λιμανιού.

Απασχολούμενους στα μικρότερα (ή λοιπά) λιμάνια:

Σ' εκείνους που απασχολούνται στα μικρότερα (ή λοιπά) λιμάνια τα οποία υπάγονται σε Λιμενικά Ταμεία. Για την περίπτωση αυτή ισχύουν και οι παραπάνω ενδεικτικά αναφερόμενες ειδικότερες νομοθετικές προβλέψεις που ρυθμίζουν το καθεστώς απασχόλησης των φορτοεκφορτωτών. Την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου στην περίπτωση αυτή, αναλόγως κατά περίπτωση την κάνουν, οι αρμόδιοι για την ανάθεση του έργου φορτοεκφόρτωσης, ή/και οι φορτοπαραλήπτες, ή/και οι κύριοι των προς διακίνηση εμπορευμάτων και ειδών και κάθε εξουσιοδοτημένος για την ανάθεση του έργου της φορτοεκφόρτωσης.

Ο ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΝΤ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ